

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 30. studenoga 2023.
(OR. en)

16107/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0171(COD)

TRANS 544
MAR 158
CODEC 2311
OMI 85
IA 329
DROIPEN 171
ENV 1400

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	15667/23 + COR 1
Br. dok. Kom.:	10119/23 + ADD 1
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija, uključujući i kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja – <i>Opći pristup</i>

I. UVOD

1. Komisija je 1. lipnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela navedeni prijedlog.
2. Prijedlog se odnosi na izmjenu Direktive 2005/35/EZ¹ u pogledu onečišćenja s brodova i uvođenja sankcija, uključujući i kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja.

¹ SL L 255,30.9.2005., str. 11.

3. Direktivom 2005/35/EZ uređuju se sankcije za nezakonito ispuštanje ulja i štetnih tekućih tvari s brodova u more. Nezakonito ispuštanje jest ispuštanje s broda kojim se ne ispunjavaju relevantna pravila Međunarodne pomorske organizacije (IMO), tj. norme utvrđene u Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova (Konvencija Marpol 73/78). Glavni je cilj Direktive uključiti te međunarodne norme u pravo EU-a i osigurati da osobe odgovorne za nezakonito ispuštanje onečišćujućih tvari podliježu odvraćajućim, djelotvornim i proporcionalnim sankcijama kako bi se poboljšala pomorska sigurnost i bolje zaštitio morski okoliš od onečišćenja s brodova.
4. Glavni specifični ciljevi revizije Direktive sljedeći su:
- uključiti međunarodne norme u pravo EU-a usklađivanjem Direktive s prilogima Konvenciji Marpol o ispuštanjima u more; u tu je svrhu Komisija predložila proširenje postojećeg područja primjene, koje obuhvaća samo ulje (Prilog I. Konvenciji Marpol) i opasne tekuće tvari u razlivenom stanju (Prilog II.), na štetne tvari koje se prenose morem u pakiranom obliku (Prilog III.), otpadnu vodu s brodova (Prilog IV.), smeće s brodova (Prilog V.) i ostatak iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova (dio Priloga VI.);
 - ukloniti odredbe koje se odnose na kaznene sankcije radi pravne usklađenosti s Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (o kojoj se trenutačno pregovara);
 - osigurati da osobe (fizičke i pravne) odgovorne za nezakonito ispuštanje s brodova podliježu djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama;
 - podupirati države članice izgradnjom njihovih kapaciteta za pravodobno i usklađeno otkrivanje incidenata s posljedicom onečišćenja, provjeru, prikupljanje dokaza i djelotvorno kažnjavanje utvrđenih počinitelja,
 - osigurati pojednostavnjeno i učinkovito izvješćivanje o slučajevima onečišćenja s brodova i daljnjim aktivnostima.

5. Prijedlog je jedna od EU-ovih inicijativa usmjerenih na smanjenje onečišćenja iz pomorskog prometa u njegovim morima i u skladu je sa Strategijom za pametnu i održivu mobilnost² i akcijskim planom za postizanje nulte stope onečišćenja³. Dio je Komisijina paketa o pomorskoj sigurnosti⁴.
6. Prijedlog je popraćen procjenom učinka i izvješćem o evaluaciji⁵. Procjena učinka predstavljena je i temeljito ispitana na jednom sastanku radne skupine te nije izazvala veću zabrinutost među delegacijama.

II. ISPITIVANJE U OKVIRU OSTALIH INSTITUCIJA

7. Odbor Europskog parlamenta za promet i turizam (TRAN) 7. srpnja 2023. imenovao je g. Marian-Jeana Marinescu (EPP, Rumunjska) izvjestiteljem. Odbor TRAN usvojio je nacrt izvješća 16. studenoga 2023. i odlučio započeti međuinstitucijske pregovore.
8. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje o Prijedlogu 20. rujna 2023.⁶ Odbor regija 23. lipnja 2023. odlučio je da neće dati mišljenje.
9. Talijanski Zastupnički dom 28. rujna 2023. donio je pozitivno mišljenje o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti⁷.

III. TRENUTAČNO STANJE RADA U VIJEĆU

10. Radna skupina za pomorski promet ispitala je prijedlog na četiri sastanka, od kojih je prvi održan 7. studenoga 2023.

² 14012/20 + ADD 1.

³ 8753/21.

⁴ 10160/23.

⁵ 10119/23 ADD 2 REV 1 + ADD 3 REV 1 + ADD 4.

⁶ 13364/23.

⁷ 13859/23.

11. Na sastanku 29. studenoga 2023. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je svoju potporu najnovijem kompromisu i preporučio Vijeću da postigne opći pristup na sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (promet) 4. prosinca 2023.
12. Sve delegacije izrazile su opću potporu ciljevima Prijedloga Komisije u interesu zaštite morskog okoliša.
13. Na temelju primjedaba država članica ipak je potreban niz izmjena Prijedloga Komisije. Mnoge od tih izmjena usmjerene su na osiguravanje jasnoće i dosljednosti te pružanje dostatne fleksibilnosti državama članicama pri provedbi Direktive, uzimajući u obzir razlike između pravnih sustava država članica, njihova zemljopisnog položaja, resursa i sposobnosti. Promjene sadržaja koje treba napomenuti navedene su u nastavku.
14. Mnoge delegacije izrazile su zabrinutost u pogledu razgraničenja između administrativnih i kaznenih sankcija, kao i povezanosti dotičnog prijedloga i Nacrta direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Kako bi se to pitanje pojasnilo, predsjedništvo predlaže nekoliko izmjena: na primjer, prije riječi „kazne” dodana je riječ „administrativne”, i u novom naslovu Direktive i u naslovu članka 8. osim toga, u uvodnoj izjavi 9., kako je izmijenjena, dodatno se jamči da se prijedlog odnosi samo na administrativne kazne i objašnjava se veza s Nacrtom direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava.
15. Kad je riječ o definicijama (članak 2.), predlažu se samo neke prilagodbe ili ispravci.
16. Komisija je predložila dva članka, jedan naslovljen „Kršenja” (članak 4.) i jedan naslovljen „Iznimke” (članak 5.). To je izazvalo određenu pomutnju jer se članak 4., kako ga je sastavila Komisija, nije odnosio samo na kršenja već i na neke od iznimaka iz Konvencije Marpol 73/78 kada se ispuštanje onečišćujućih tvari ne smatra kršenjem, dok je članak 5. ponovno upućivao na određena morska područja (u članku 3.) u kojima se ispuštanje u skladu s prilogima I., II. i VI. Konvenciji Marpol 73/78 u određenim okolnostima isto tako ne smatra kršenjem. Predsjedništvo stoga predlaže spajanje članaka 4. i 5. (brisanje članka 5.), uz dodavanje upućivanja na dodatne iznimke iz Konvencije Marpol 73/78 i iznimke iz Međunarodnog kodeksa za brodove koji plove polarnim vodama (Polarni kodeks).

17. U pogledu odgovornosti predsjedništvo predlaže, po svojem nahođenju, da se područje primjene Direktive proširi upućivanjem u članku 4. stavku 2. na „svako poduzeće” ili „one koje se smatra odgovornima za čin kršenja” umjesto na „fizičke i pravne osobe”, kako je predložila Komisija. To znači da se svaki subjekt ili osoba može smatrati odgovornim za nezakonito ispuštanje. Vrlo slična odredba uključena je u članak 8. stavak 2. Općenito, s obzirom na članak 8. („Administrativne sankcije”), kojim se od država članica zahtijeva da utvrde sustav administrativnih sankcija (uključujući novčane kazne) za kršenja, predsjedništvo je pokušalo iznaći uravnoteženo rješenje kojim se uzimaju u obzir različiti pravni sustavi u državama članicama, među ostalim u onim državama članicama koje zbog ustavnih razloga imaju poteškoća u predviđanju administrativnih sankcija (vidjeti članak 8. stavak 4.).
18. Još je jedna važna i osjetljiva odredba članak 8.d („Djelotvorna primjena sankcija”). U tom se članku utvrđuje niz relevantnih okolnosti koje nadležna tijela trebaju uzeti u obzir pri utvrđivanju i primjeni vrste i razine administrativne sankcije na odgovornu osobu. Države članice bile su mišljenja da je taj članak, kako ga je predložila Komisija, pretjerano ograničavajući. Predsjedništvo stoga predlaže da ga se učini fleksibilnijim navođenjem da nadležna tijela mogu uzeti u obzir okvirni popis okolnosti („uključujući, ali ne ograničavajući se na”). Kriterij stupnja krivnje odgovorne osobe (članak 8.d stavak 1. točka (b)) izbrisan je jer se smatralo da zadire u postupovno pravo država članica. Komisija je predložila i da može donijeti provedbeni akt kako bi utvrdila detaljna pravila o kriterijima koje države članice trebaju uzeti u obzir pri primjeni sankcija (članak 8.d stavak 2.). Ta je odredba izostavljena jer države članice smatraju da bi takve važne kriterije trebalo navesti u samoj Direktivi.

19. Najvažnija promjena predložena u članku 10. („Razmjena informacija i iskustava”) odnosi se na stavak 1. točku (d). Komisija je predložila da države članice osiguraju da nadležna tijela svake godine provjere najmanje 10 % upozorenja koja šalje europski sustav za satelitsko praćenje onečišćenja (CleanSeaNet). Stajališta država članica o toj odredbi podijeljena su. Neke bi mogle prihvatiti stopu provjere od 10 %, neke bi mogle prihvatiti raspon (5 – 15 %), a neke bi u konačnici radije željele da se određeni postotak ne spominje ili da se ta odredba izbriše. Predsjedništvo predlaže uravnotežen i fleksibilan pristup: prije svega, provjera bi se odnosila samo na najpouzdanija upozorenja („klasa A”); kao drugo, odredba bi se odnosila samo na „određeni postotak”; kao treće, države članice trebale bi, u skladu sa svojim mogućnostima, odlučiti o postotku za svaku godinu. Naposljetku, uključene su specifikacija onoga što znači „provjera”, što je dodatno objašnjeno u uvodnoj izjavi 13., i obveza obavješćivanja Komisije o postotku kako bi se osigurala određena predvidljivost.
20. U skladu s člankom 10.a („Izvješćivanje”) Komisija uspostavlja elektronički alat za izvješćivanje za potrebe prikupljanja i razmjene informacija. Predsjedništvo s tim u vezi predlaže određene izmjene kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica određivanjem razumnijih rokova za izvješćivanje: izvješćivanje bi bilo potrebno tek nakon dovršetka svih postupaka i što je prije moguće nakon što se provedu razna djelovanja, kao što su inspekcijski pregledi.
21. Predsjedništvo predlaže da Komisija pruža osposobljavanje (članak 10.b) za tijela odgovorna za otkrivanje, provjeru i provedbu Direktive samo na zahtjev države članice, a ne općenito svim državama članicama. Slična odredba uključena je u sve zakonodavne prijedloge paketa o pomorskoj sigurnosti koji su dosad ispitani.
22. Što se tiče objave informacija Komisije o provedbi i izvršenju Direktive u pregledu na razini Unije (članak 10.c), predsjedništvo predlaže da se to učini samo nakon završetka svih relevantnih postupaka te da pregled može uključivati (odnosno ne „uključuje”) informacije navedene u Prilogu II. Direktivi. Time se smanjuju obveze izvješćivanja država članica. U Prilog II. unose se odgovarajuće izmjene kako bi popis postao okvirnim.

23. Kad je riječ o članku 10.d, koji se odnosi na zaštitu zviždača, predsjedništvo predlaže manje, ali važne izmjene, koje se odnose na upućivanje na Opću uredbu o zaštiti podataka te također na zaštitu podataka koje zviždači prijavljuju, a ne samo zaštitu zviždača.
24. U članku 12.a („Evaluacija i preispitivanje”) Komisija je predložila da treba procijeniti mogućnost izmjene područja primjene Direktive, prema potrebi, s obzirom na međunarodne norme za sprečavanje onečišćenja zraka (npr. u pogledu SO_x i NO_x) te s obzirom na druge norme kojima se uređuju ispuštanja s brodova (npr. crni ugljik, morski otpad, gubitak spremnika, gubitak plastičnih peleta i podvodna buka). U tom pogledu predsjedništvo napominje da Komisija može ocijeniti sve relevantne aspekte onečišćenja s brodova pri provedbi svoje evaluacije. Međutim, s obzirom na to da se neki primjeri osporavaju, predsjedništvo predlaže općenitiju formulaciju koja se odnosi na „nove ili ažurirane međunarodne norme za sprečavanje onečišćenja s brodova”.
25. Neke države članice koje nemaju izlaz na more izrazile su zabrinutost zbog nepotrebnog administrativnog opterećenja koje podrazumijeva prenošenje određenih odredbi u Direktivu koje u praksi ne mogu primijeniti jer nemaju pristup moru ili morskim lukama. Predsjedništvo stoga predlaže uključivanje posebnog odstupanja pri prenošenju za one države članice koje zbog zemljopisnih razloga ne mogu primijeniti određene dobro definirane odredbe.
26. Naposljetku, predlaže se produljenje roka za prenošenje koji je predložila Komisija (jedna godina nakon stupanja na snagu Direktive o izmjeni) na četiri godine (48 mjeseci).
27. Danska zadržava parlamentarnu analitičku rezervu. Grčka je izrazila zabrinutost zbog spajanja članaka 4. i 5.
28. U ovoj fazi postupka Komisija zadržava postupovnu rezervu na sve izmjene svojeg prijedloga.

29. Nadalje, Komisija ima posebne rezerve u vezi s člankom 4. stavkom 2., člankom 8. stavkom 2. i uvodnom izjavom 9., u kojima se zbog korištenja izraza „može” u prijedlogu predsjedništva podrazumijeva da države članice nisu obvezne slijediti odredbe Direktive kada je odgovorna osoba osoba koja nije poduzeće; Komisija to smatra smanjenjem područja primjene postojeće Direktive, kojom su trenutačno predviđene kazne za sve fizičke ili pravne osobe. Komisija također ima ozbiljne dvojbe u pogledu brisanja prebacivanja tereta dokazivanja iz članka 8. stavka 2., zbog čega bi poduzeće bilo odgovorno, osim ako bi ono moglo dokazati da je netko drugi odgovoran; prema mišljenju Komisije prijedlogom predsjedništva povećat će se administrativno opterećenje za istražna tijela država članica jer se više neće podržavati pretpostavka da je poduzeće odgovorno. Komisija također zadržava svoje stajalište o brisanju članka 5., izmjenama članka 8.d, podvrgavanju objavljivanja informacija ograničenjima nacionalnog prava iz članka 10.c, odstupanju za prenošenje za zemlje bez izlaza na more i roku za prenošenje od četiri godine.

IV. ZAKLJUČCI

30. S obzirom na navedeno Vijeće se poziva da postigne *opći pristup* o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija, uključujući i kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja, na temelju kompromisa navedenog u Prilogu ovom izvješću.
-

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija, uključujući i
kaznene sankcije, za kažnjiva djela onečišćenja**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁸,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

⁸ SL C...

⁹ SL C...

budući da:

- (1) Cilj je pomorske politike Unije ostvariti visok stupanj sigurnosti i zaštite okoliša. To se može postići djelovanjem u skladu s međunarodnim konvencijama, pravilnicima i rezolucijama, a da se istodobno zadrži sloboda plovidbe, kako je predviđeno Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora.
- (2) Međunarodnom konvencijom o sprečavanju onečišćenja mora s brodova („Konvencija Marpol 73/78”) predviđaju se opće zabrane ispuštanja s brodova u more, ali i uređuju uvjeti pod kojima se određene vrste otpada mogu ispuštati u morski okoliš. Konvencija Marpol 73/78 sadržava iznimke za ispuštanje onečišćujućih tvari koje podliježu njezinim prilogima, a koje se ne smatraju prekršajem ako su ispunjeni navedeni uvjeti. Tim se prilogima ne izuzimaju slučajevi u kojima su oni odgovorni za štetu djelovali s namjerom uzrokovanja štete ili su je prouzročili nepažnjom i znajući da će vjerojatno doći do štete. Ova se Direktiva odnosi na kršenja i iznimke koje bi se primjenjivale, a to su one iz Konvencije Marpol 73/78.
- (3) Od donošenja Direktive 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ Konvencija Marpol 73/78 i njezini prilozi znatno su izmijenjeni, a izmjenama su uvedene strože norme i zabrane ispuštanja tvari s brodova u more. Trebalo bi uzeti u obzir te promjene i iskustvo stečeno u provedbi Direktive 2005/35/EZ.

¹⁰ Direktiva 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 255, 30.9.2005., str. 11).

- (4) Direktivom (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ osigurava se isporuka otpada u luke Unije u kojima se otpad prikuplja u odgovarajućim lučkim uređajima za prihvrat. Provedba Direktive 2019/883/EZ, zajedno s Direktivom 2005/35/EZ, jedan je od ključnih instrumenata za sprečavanje onečišćenja mora s brodova. Kako bi se osigurao djelotvoran, integriran i dosljedan sustav provedbe u odnosu na odredbe Direktive (EU) 2019/883 o lučkim uređajima za prihvrat isporuke broskog otpada, Direktivu 2005/35/EZ trebalo bi izmijeniti kako bi se njezino područje primjene proširilo na priloge od IV. do VI. Konvenciji Marpol 73/78 radi odvrćanja brodova od nezakonitog ispuštanja onečišćujućih tvari u more umjesto da ih isporučuju u lučke uređaje za prihvrat u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/883.
- (5) Područje primjene Priloga III. Konvenciji Marpol 73/78 nije obuhvaćeno Direktivom (EU) 2019/883 jer se pakirana roba ne svrstava u otpad, pa se obično ne isporučuje u lučke uređaje za prihvrat. Međutim, i dalje može doći do toga da se štetne tvari koje se prenose u pakiranom obliku nezakonito izbacuju u more. S obzirom na navedeno, područje primjene Direktive 2005/35/EZ trebalo bi proširiti na Prilog III. Konvenciji Marpol 73/78. U skladu s tim, izbacivanje štetnih tvari trebalo bi biti zabranjeno Direktivom 2005/35/EZ, osim ako nadležna tijela utvrde da je bilo potrebno radi sigurnosti broda ili spašavanja života na moru. U tom pogledu, ispuštanja navedena u ovoj Direktivi ne uključuju odlaganje na temelju Londonske konvencije o sprečavanju onečišćenja mora odlaganjem otpada i drugih tvari iz 1972. i njezina Protokola iz 1996.

¹¹ Direktiva (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o lučkim uređajima za prihvrat isporuke broskog otpada, izmjeni Direktive 2010/65/EU i stavljanju izvan snage Direktive 2000/59/EZ (SL L 151, 7.6.2019., str. 116).

- (6) Konvencija Marpol 73/78 uključuje emisije iz brodova u definiciju ispuštanja iz njezina članka 2. Prilog VI. Prilog IV. Konvenciji Marpol 73/78 odnosio se na sprečavanje onečišćenja zraka s brodova. Prilogom VI. i odgovarajućim smjernicama IMO-a o sustavima za pročišćavanje ispušnih plinova (Rezolucija MEPC.340 (77)) brodovima se omogućuje upotreba tih sustava kao alternativne metode usklađivanja za smanjenje emisija sumporovih oksida (SO_x). Prilogom VI. uređuju se ostaci iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova tako što se zabranjuje njihovo ispuštanje u more i zahtijeva njihova isporuka u odgovarajuće lučke uređaje za prihvata (u slučaju ostataka iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova iz sustava recikliranja u zatvorenoj petlji). Direktivom (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća¹² međunarodne norme koje se odnose na sumporove okside (SO_x) prenose se u pravo Unije, a Direktivom (EU) 2019/883 osigurava se isporuka ostataka iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova u lučke uređaje za prihvata. S obzirom na to da ostaci iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova mogu uzrokovati onečišćenje morskog okoliša, u slučaju nezakonitog ispuštanja trebale bi se primjenjivati sankcije predviđene Direktivom 2005/35/EZ.
- (6a) „Ispuštena voda”, kako je definirana u MEPC.1/Circ.899 i u Rezoluciji MEPC.340(77), može se ispuštati izravno iz broda ako je u skladu s kriterijima kvalitete ispuštene vode utvrđenima u smjernicama za sustave za pročišćavanje ispušnih plinova. Međutim, ispuštena voda iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova može utjecati na ekosustav iako je u skladu s Konvencijom Marpol 73/78. U tom slučaju država članica može uvesti ograničenja koja se mogu temeljiti na evaluaciji koja se provodi primjenom metodologije za procjene rizika i učinka iz smjernica koje je izradio IMO, a preporučio MEPC. U tom slučaju, ispuštena voda može uzrokovati onečišćenje morskog okoliša te bi se u slučaju nezakonitog ispuštanja trebale primjenjivati administrativne sankcije predviđene Direktivom 2005/35/EZ, pri čemu se uzima u obzir MEPC.1/Circ.883/Rev.1.

¹² Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima (kodifikacija) (SL L 132, 21.5.2016., str. 58).

- (7) Direktivom (EU) 2023/xxxx Europskog parlamenta i Vijeća¹³ osiguravaju se zajedničke definicije kaznenih djela protiv okoliša i dostupnost odvrćajućih, djelotvornih i proporcionalnih kaznenih sankcija za teška kaznena djela protiv okoliša. Direktiva 2005/35/EZ izmijenjena je Direktivom 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, kojom su uvedene kaznene sankcije za određena kršenja Direktive 2005/35/EZ, koje bi sada trebale biti obuhvaćene područjem primjene Direktive (EU) 2023/xxxx. U skladu s tim, odredbe Direktive 2005/35/EZ koje su dodane ili zamijenjene Direktivom 2009/123/EZ trebalo bi izbrisati iz Direktive 2005/35/EZ.
- (8) Administrativnim sankcijama uvedenima prenošenjem Direktive 2005/35/EZ ne bi se trebala dovoditi u pitanje Direktiva (EU) 2023/xxxx. Države članice trebale bi definirati područje primjene upravnog i kaznenog prava u pogledu prekršaja onečišćenja mora s brodova u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Ova Direktiva ne sprečava države članice da, u skladu s međunarodnim pravom, provode strože mjere predviđanjem administrativnih ili kaznenih sankcija u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Pri primjeni nacionalnog prava u koje se prenosi Direktiva 2005/35/EZ države članice trebale bi osigurati da se izricanjem kaznenih i administrativnih sankcija poštuju načela Povelje Europske unije o temeljnim pravima, uključujući zabranu *ne bis in idem*, uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća”, kako je i kada je primjenjivo.

¹³ SL L xxxx.

¹⁴ Direktiva 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 280, 27.10.2009., str. 52).

- (9) Sankcije predviđene Direktivom 2005/35/EZ trebalo bi pojačati osiguravanjem dosljedne primjene administrativnih sankcija u cijeloj Uniji. Kako bi se povećao odvraćajući učinak sankcija koje se uvode za prekršaje onečišćenja s brodova, takve administrativne sankcije trebale bi biti barem u obliku novčanih kazni koje se izriču brodarskom poduzeću za koje je utvrđeno da je odgovorno. Države članice mogu izreći novčane kazne i drugim fizičkim ili pravnim osobama ako se utvrdi da su odgovorne za kršenja. U tom kontekstu brodarsko poduzeće znači vlasnik broda ili bilo koja druga organizacija ili osoba, kao što je upravitelj ili zakupnik praznog broda, koja je od vlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom u skladu s Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja („ISM pravilnik”)¹⁵, koji je proveden u pravu Unije na temelju Uredbe (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶. U Direktivi 2005/35/EZ trebalo bi uzeti u obzir da bi registrirani vlasnik mogao delegirati upravljanje brodom drugom subjektu, koji bi u tom slučaju prije svega trebao biti odgovoran za neprovedbu svojih obveza na temelju ISM pravilnika kako bi se izbjegla šteta za okoliš ili kako bi se radni procesi na brodu dodjeljivali kvalificiranom osoblju. Ne dovodeći u pitanje primjenjivo zakonodavstvo Unije, odluka o najučinkovitijoj vrsti kazne koju treba primijeniti, kaznenoj ili administrativnoj, ostaje u nadležnosti države članice. Kad je riječ o kaznenim sankcijama, država članica poštuje obveze utvrđene u Direktivi (EU) 2023/xxxx, revidiranoj Direktivi o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. U skladu s time, ova Direktiva odnosi se samo na administrativne sankcije i ne odnosi se na kaznene postupke protiv fizičkih ili pravnih osoba u skladu s nacionalnim pravom.

¹⁵ Međunarodni pravilnik o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja, koji je donijela Međunarodna pomorska organizacija Rezolucijom Skupštine A.741(18) od 4. studenoga 1993., kako je izmijenjen.

¹⁶ Uredba (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o provedbi Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću unutar Zajednice i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3051/95 (SL L 64, 4.3.2006., str. 1).

- (9a) Prepoznajući da usklađenost nekih država članica sa zahtjevom za administrativne sankcije nije moguća zbog nacionalnog ustavnog prava, države članice mogu primjenjivati odredbe o administrativnim sankcijama iz ove Direktive na način da novčane kazne pokreće nadležno tijelo, a izriču ih nadležni nacionalni sudovi, istodobno osiguravajući potrebu za učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama. Pri upućivanju na administrativne kazne iz ove Direktive te će države članice primjenjivati kazne u smislu svojeg nacionalnog pravnog sustava.
- (9b) Nepravilnosti i informacije mogli bi proizaći iz inspekcijskog pregleda u okviru nadzora države luke provedenog na temelju Direktive 2009/16/EZ kada je obavezan ili planiran. Mogu se otkriti i nepravilnosti u vezi s isporukom broskog otpada ili obavješćivanjem o tome, kako je propisano Direktivom (EU) 2019/883 ili u pogledu neusklađenosti s kriterijima za upotrebu sustava za pročišćavanje ispušnih plinova koji djeluju kao metode smanjenja emisija utvrđene u Prilogu II. Direktivi (EU) 2016/802, kao i informacijama dobivenima u vezi s mogućim nezakonitim ispuštanjem iz broda dobivenima postupcima predviđenima u Direktivi 2002/59/EZ, uključujući sve dokaze ili pretpostavljene dokaze o ispuštanju nafte ili drugim kršenjima Konvencije Marpol 73/78 koji su priopćeni državi članici ili nezgodama ili nesrećama koje je prijavio zapovjednik broda.
- (10) Nacionalna upravna i pravosudna tijela trebala bi uzeti u obzir sve relevantne okolnosti pri određivanju razine sankcija koje će se izreći onečišćivaču. Uzimajući u obzir raznolikost onečišćujućih tvari obuhvaćenih Direktivom 2005/35/EZ i važnost dosljedne primjene sankcija u cijeloj Uniji s obzirom na prekograničnu prirodu reguliranog ponašanja, moglo bi se poticati daljnje usklađivanje i učinkovitost razina sankcija razmjenom o kriterijima za primjenu sankcija za ispuštanja različitih onečišćujućih tvari.

- (11) Ako država članica sumnja da je brod koji je dobrovoljno u njezinoj luci ili odobalnom terminalu počinio nezakonito ispuštanje, trebalo bi provesti odgovarajući inspekcijski pregled radi utvrđivanja okolnosti. Kako bi se državama članicama pomoglo u ispunjavanju njihovih obveza na temelju Direktive 2005/35/EZ u pogledu inspekcijskih pregleda takvih brodova, u Prilogu I. Direktivi 2005/35/EZ navodi se okvirni popis nepravilnosti ili informacija koje bi nadležna tijela trebala uzeti u obzir pojedinačno za svaki slučaj pri utvrđivanju treba li brod smatrati sumnjivim.
- (12) Popratne mjere za suradnju i obveze izvješćivanja država članica dosad nisu bile dovoljne da omoguće da se u potpunosti analizira podliježu li onečišćivači djelotvornim, odvraćajućim i proporcionalnim sankcijama te jesu li Komisiji na raspolaganju odgovarajući podaci za praćenje provedbe Direktive 2005/35/EZ. Kako bi se osigurala djelotvorna i dosljedna provedba Direktive 2005/35/EZ, razmjenu informacija i iskustava trebalo bi olakšati pojačanom suradnjom, uz istodobno osiguravanje dostupnosti odgovarajućih podataka Komisiji kako bi se omogućilo pravilno praćenje provedbe Direktive 2005/35/EZ.

- (13) Postojeći sustav za satelitsko praćenje „CleanSeaNet”, u okviru kojeg se tijela država članica obavješćuju o mogućim nezakonitim ispuštanjima, trebalo bi poboljšati kako bi se uključile informacije o dodatnim onečišćujućim tvarima u području primjene Direktive 2005/35/EZ. Informacije koje se odnose na moguća ili stvarna ispuštanja o kojima države članice izvješćuju u skladu s Direktivom 2005/35/EZ i na druge baze podataka Unije o pomorskoj sigurnosti, kao što su sustav Unije za razmjenu pomorskih informacija uspostavljen Direktivom 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ („SafeSeaNet”) i baza podataka inspekcijskih pregleda uspostavljena Direktivom 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ („THETIS”), trebale bi se integrirati i distribuirati nacionalnim tijelima uključenima u provedbeni lanac u elektroničkom formatu prilagođenom korisnicima kako bi se olakšao njihov pravodoban odgovor. Takve bi se informacije, kada se odnose na stvarno ili potencijalno ispuštanje ostatka iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova s broda, mogle automatski distribuirati, kao putem namjenskog modula THETIS-a koji je uspostavljen Provedbenom odlukom Komisije 2015/253 („THETIS-EU”) kako bi se državama članicama pomoglo u provedbenim mjerama koje se poduzimaju u skladu s odredbama Direktive (EU) 2016/802. Kako bi se osiguralo da sve države članice djelotvorno prate provedbu Direktive, svaka država članica trebala bi tijekom prve tri godine od prenošenja ove Direktive osigurati stopu provjere upozorenja klase A koja šalje CleanSeaNet. Aktivnosti provjere mogle bi uključivati brojna djelovanja nekoliko nadležnih tijela, kao što su usporedba satelitskog otkrivanja s pomoćnim podacima dostupnima na nacionalnoj razini i inspekcijskim pregledima u okviru nadzora države luke. Pristup tim informacijama trebalo bi odobriti tijelima drugih država članica koja za njih imaju interes u okviru uloge države luke sljedeće luke pristajanja, obalne države na koju utječe potencijalno ispuštanje ili države zastave broda kako bi se olakšala učinkovita i pravodobna prekogranična suradnja, smanjilo administrativno opterećenje provedbenih aktivnosti i u konačnici djelotvorno sankcioniralo počinitelje za kršenje Direktive 2005/35/EZ. Trebalo bi poticati i upotrebu novih tehnologija kao što su bespilotne letjelice i tehnike za potporu odlučivanju, kao što je umjetna inteligencija.

¹⁷ Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10).

¹⁸ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (preinaka) (SL L 131, 28.5.2009., str. 57).

- (14) Podskupina za otpad s brodova, koja je uspostavljena u okviru Europskog foruma za održivu plovidbu i koja je okupila široku lepezu stručnjaka iz područja onečišćenja s brodova i gospodarenja brodskim otpadom, prestala je s radom u prosincu 2017. s obzirom na početak međuinstitucijskih pregovora o Direktivi (EU) 2019/883. Komisija bi trebala nastaviti organizirati razmjene iskustava nacionalnih tijela država članica i stručnjaka, uključujući one iz privatnog sektora, civilnog društva i sindikata, o primjeni ove Direktive u cijeloj Uniji, u cilju uspostave zajedničke prakse za provedbu ove Direktive.
- (15) [...]
- (16) Države članice trebale bi Komisiji dostavljati informacije potrebne za osiguravanje pravilnog praćenja provedbe Direktive 2005/35/EZ. Kako bi se ograničila administrativna opterećenja i pomoglo Komisiji u analizi podataka koje dostavljaju države članice, države članice trebale bi dostavljati takve informacije putem namjenskog elektroničkog alata za izvješćivanje. U mjeri u kojoj se takve informacije odnose na sankcije izrečene fizičkim osobama ili koje uključuju fizičke osobe, one se anonimiziraju. Kako bi se osiguralo da su informacije koje se prijavljuju u skladu s Direktivom 2005/35/EZ usporedive po vrsti među državama članicama i da se prikupljaju na temelju usklađenog elektroničkog formata i postupka izvješćivanja, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹.
- (16a) Potvrđuje se da postoji ograničenje u dostupnoj tehnologiji za otkrivanje, provjeru i prikupljanje dokaza o ispuštanju određenih onečišćujućih tvari na izvoru. Ta bi ograničenja trebalo uzeti u obzir pri provedbi i izvršenju ove Direktive u državama članicama.

¹⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13).

- (17) U cilju pružanja pomoći državama članicama u razvoju kapaciteta potrebnih upravnim i pravosudnim tijelima za učinkovitu provedbu Direktive 2005/35/EZ, Komisija bi državama članicama trebala dostaviti smjernice i omogućiti osposobljavanje povezano s, među ostalim, najboljim metodama i praksom za otkrivanje, provjeru i prikupljanje dokaza, kao i smjernice o relevantnim regulatornim kretanjima u okviru Konvencije Marpol 73/78 i dostupnim tehnološkim dostignućima, uključujući nove digitalne alate, kako bi se olakšale djelotvorne, troškovno učinkovite i ciljane provedbene aktivnosti.
- (18) Radi boljeg informiranja javnosti o ispuštanju onečišćujućih tvari s brodova i poboljšanja zaštite okoliša, informacije država članica o primjeni Direktive 2005/35/EZ trebale bi biti javno dostupne u okviru pregleda na razini Unije i uključivati informacije navedene u Prilogu II. Direktivi 2005/35/EZ. Direktivom 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ nastoji se zajamčiti pravo pristupa informacijama o okolišu u državama članicama u skladu s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija), koje je Unija ugovorna strana. Komisija bi trebala zaštititi povjerljivost informacija koje države članice primaju, ne dovodeći u pitanje odredbe Direktive 2003/4/EZ.
- (19) Direktivom (EU) 2019/137 Europskog parlamenta i Vijeća²¹ utvrđuju se minimalni standardi za prijavljivanje povreda prava Unije, uključujući Direktivu 2005/35/EZ, i za zaštitu osoba koje prijavljuju takve povrede. Države članice trebale bi posebno osigurati da se posadi koja izvješćuje o stvarnim ili mogućim nezakonitim ispuštanjima dodijeli zaštita u skladu s područjem primjene Direktive (EU) 2019/137. Uz postojeće kanale za podnošenje prijava koji se osiguravaju na nacionalnoj razini, kako je uređeno Direktivom (EU) 2019/137, Komisija bi trebala staviti na raspolaganje centralizirani internetski kanal za vanjsko prijavljivanje stvarnih ili potencijalnih nezakonitih ispuštanja i prenositi takva izvješća dotičnoj državi članici ili državama članicama, koje bi zatim trebale obraditi te prijave u skladu s Direktivom (EU) 2019/137, među ostalim u pogledu potvrde primitka,

²⁰ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26).

²¹ Direktiva (EU) 2019/137 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17).

odgovarajućih povratnih informacija i daljnjeg postupanja. Ovom se Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo Unije o zaštiti osobnih podataka, osobito Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća²² i Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća²³. Komisija bi trebala osigurati zaštitu povjerljivosti identiteta osoba koje podnose prijave, među ostalim, prema potrebi, ograničavanjem ostvarivanja određenih prava na zaštitu podataka prijavljenih osoba, kao što su pojedinci prijavljeni zbog sudjelovanja u potencijalnom nezakonitom ispuštanju, u skladu s člankom 25. stavkom 1. točkama (c) i (h) i člankom 25. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1725, u mjeri i koliko je potrebno za sprečavanje i rješavanje pokušaja sprečavanja prijavljivanja ili kočenja, ometanja ili usporavanja daljnjeg postupanja, posebno istraga, ili pokušaja otkrivanja identiteta prijavitelja. Takvim bi se ograničenjima trebala poštovati bit temeljnih prava i sloboda te bi trebala predstavljati nužne i razmjerne mjere u demokratskom društvu za zaštitu važnih ciljeva od općeg javnog interesa Unije ili države članice i/ili zaštite ispitanika ili prava i sloboda drugih.

- (20) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EZ) 2018/1725 te je on dao mišljenje [xx. xx. 2023.]²⁴.
- (21) U IMO-u su u tijeku rasprave o novim pitanjima okoliša povezanim s međunarodnim pomorskim prometom, koji dovodi do onečišćenja vode i zraka. Te rasprave mogu dovesti do novih odredaba u okviru Konvencije Marpol 73/78. Budućim preispitivanjem trebala bi se procijeniti mogućnost izmjene područja primjene Direktive 2005/35/EZ kako bi se osigurao usklađen, učinkovit i djelotvoran sustav provedbe, kao i izricanje odvraćajućih sankcija.

²² Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 295, 21.11.2018., str. 39).

²³ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1).

²⁴ SL C xxxx.

- (21a) Države članice koje nemaju izravan pristup moru ili lukama zbog tih zemljopisnih razloga ne mogu primjenjivati određene odredbe ove Direktive. Kako bi se izbjeglo nametanje nerazmjernog administrativnog opterećenja tim državama članicama, one ne bi trebale biti obvezne prenijeti i provesti neke odredbe ove Direktive.
- (22) Budući da zbog prekogranične štete koju može izazvati nezakonito ispuštanje obuhvaćeno ovom Direktivom i zbog neodgovarajuće dostupnosti djelotvornih, odvraćajućih i proporcionalnih sankcija za takva ispuštanja u Uniji države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive, nego ih se zbog razmjera i učinaka djelovanja može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (23) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, uključujući zaštitu osobnih podataka, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavku nedužnosti i pravo na obranu, pravo izbjegavanja dvostrukog suđenja ili kažnjavanja za isto kazneno djelo te načelo zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i sankcija. Ovom se Direktivom nastoji osigurati potpuno poštovanje tih prava i načela i trebalo bi je provesti u skladu time.
- (24) Direktivu 2005/35/EZ trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2005/35/EZ

Direktiva 2005/35/EZ mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi međunarodnih normi u pogledu onečišćenja s brodova i uvođenju administrativnih sankcija za prekršaje onečišćenja”;

2. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Svrha

1. Svaha je ove Direktive ugraditi u pravo Unije međunarodne standarde za onečišćenja s brodova i osigurati da oni odgovorni za ispuštanje onečišćujućih tvari podliježu odvrćajućim, djelotvornim i proporcionalnim sankcijama, što uključuje i kaznene sankcije radi veće pomorske sigurnosti i bolje zaštite morskog okoliša od onečišćenja s brodova.
2. Ova Direktiva ne sprečava države članice da, u skladu s međunarodnim pravom, provode strože mjere predviđanjem administrativnih ili kaznenih sankcija u skladu sa svojim nacionalnim pravom.”;

3. članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Konvencija Marpol 73/78” znači Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973. i njezini Protokoli iz 1978. i 1997., u ažuriranoj verziji;
2. „onečišćujuće tvari” znači tvari koje podliježu pravilima iz Priloga I. (ulje), Priloga II. (opasne tekuće tvari u razlivenom stanju), Priloga III. (štetne tvari koje se prenose morem u pakiranom obliku), Priloga IV. (otpadna voda s brodova), Priloga V. (smeće s brodova) Konvenciji Marpol 73/78 i ostatak iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova;
3. „ostatak iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova” znači svaki materijal uklonjen iz vode za ispiranje ili vode koja otječe iz sustava za pročišćavanje ili ispuštene vode koja ne ispunjava kriterij ispuštanja ili drugi materijal uklonjen iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova kao rezultat metode usklađivanja za smanjenje emisija, kako je definirano u pravilu 4. Priloga VI. Konvenciji Marpol 73/78, koja se upotrebljava kao alternativa u smislu smanjenja emisija u odnosu na norme utvrđene u pravilu 14. Priloga VI. Konvenciji Marpol 73/78, uzimajući u obzir smjernice IMO-a;
- 3.a „ispuštanje” znači svako ispuštanje s broda, bez obzira na to čime je uzrokovano, navedeno u članku 2. Konvencije Marpol 73/78;
4. „brod” znači morsko plovilo bilo koje vrste, neovisno o zastavi, koje je ovisno o svojem djelovanju vezano za morski okoliš, te obuhvaća hidrokrilne brodove, plovila na zračnom jastuku, ronilice i plutajuće objekte;
5. „pravna osoba” znači svaki pravni entitet koji posjeduje takav status prema primjenjivom nacionalnom pravu, osim samih država ili javnih tijela u izvršavanju državne vlasti ili javnih međunarodnih organizacija;

6. „poduzeće” znači brodovlasnik ili bilo koja druga organizacija ili osoba, na primjer upravitelj ili zakupnik praznog broda, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za rad broda.”;

4. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Kršenja i iznimke

1. Države članice osiguravaju da se ispuštanja onečišćujućih tvari u bilo koja od područja navedenih u članku 3. stavku 1. smatraju kršenjima, osim ako:
 - (a) ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu odredbama iz Priloga I. Konvenciji Marpol 73/78 ispunjavaju uvjete iz pravila 15., 34., 4.1., 4.2. ili 4.3. iz Priloga I. Konvenciji Marpol 73/78 i odjeljka 1.1.1 dijela II-A Međunarodnog kodeksa za brodove koji plove polarnim vodama (Polarni kodeks);
 - (b) ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu odredbama iz Priloga II. Konvenciji Marpol 73/78 ispunjavaju uvjete iz pravila 13., 3.1.1., 3.1.2. ili 3.1.3. iz Priloga II. Konvenciji Marpol 73/78 i odjeljka 2.1. dijela II-A Polarnog kodeksa;
 - (c) ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu odredbama iz Priloga III. Konvenciji Marpol 73/78 ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilu 8.1. iz Priloga III. Konvenciji Marpol 73/78;
 - (d) ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu odredbama iz Priloga IV. Konvenciji Marpol 73/78 ispunjavaju uvjete iz pravila 3., 11.1. i 11.3. iz Priloga IV. Konvenciji Marpol 73/78 i odjeljka 4.2. dijela II-A Polarnog kodeksa;
 - (e) ispuštanja onečišćujućih tvari koja podliježu odredbama iz Priloga V. Konvenciji Marpol 73/78 ispunjavaju uvjete iz pravila 4.1., 4.2., 5., 6.1., 6.2. i 7. iz Priloga V. Konvenciji Marpol 73/78 i odjeljka 5.2. dijela II-A Polarnog kodeksa; kao i

(f) ostaci iz sustava za pročišćavanje ispušnih plinova ispunjavaju uvjete utvrđene u pravilima 4., 14.1., 14.4., 14.6., 3.1.1. i 3.1.2. iz Priloga VI. Konvenciji Marpol 73/78, uzimajući u obzir smjernice IMO-a, uključujući ažuriranu verziju Rezolucije MEPC.340(77).

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se svako poduzeće ili oni koje se smatra odgovornima za čin kršenja u smislu stavka 1. za to pozove na odgovornost.

3. [...]”;

5. članak 5. briše se;

6. članak 5.a briše se;

7. članak 5.b briše se;

7.a u članku 6. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako nepravilnosti ili informacije dovedu do sumnje da je brod koji je dobrovoljno u luci ili odobalnom terminalu države članice bio ili jest uključen u ispuštanje onečišćujućih tvari u bilo koja od područja iz članka 3. stavka 1., ta država članica osigurava poduzimanje odgovarajuće inspekcije ili drugog primjerenog djelovanja u skladu sa svojim nacionalnim pravom, uzimajući u obzir odgovarajuće smjernice koje je usvojila Međunarodna pomorska organizacija (IMO).”;

8. u članku 6. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Okvirni popis nepravilnosti ili informacija koje mogu dovesti do inspekcije u smislu stavka 1. nalazi se u Prilogu I. ovoj Direktivi.”;

9. članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Administrativne sankcije

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive (EU) 2023/xxxx²⁵, države članice, kako je predviđeno člankom 1. i u skladu sa svojim nacionalnim pravom, utvrđuju sustav administrativnih sankcija za kršenje nacionalnih odredaba kojima se provodi članak 4. ove Direktive i osiguravaju njegovu primjenu. Predviđene administrativne sankcije moraju biti odvraćajuće, djelotvorne i proporcionalne.
2. Države članice osiguravaju da administrativne sankcije uvedene prenošenjem ove Direktive uključuju novčane kazne koje se izriču poduzeću u trenutku kršenja ako je utvrđena odgovornost poduzeća. Države članice mogu izreći novčane kazne i drugim fizičkim ili pravnim osobama ako se utvrdi da su odgovorne za kršenja.
3. [...]
4. Ako pravnim sustavom države članice nisu predviđene administrativne novčane kazne, ovaj se članak može primjenjivati tako da sankcije, uključujući novčane kazne iz stavka 2., pokreće nadležno tijelo, a izriču je nadležni nacionalni sudovi, pri čemu osiguravaju da su ta pravna sredstva učinkovita i imaju jednak učinak kao i administrativne novčane kazne koje izriču nadzorna tijela. U svakom slučaju, sankcije izrečene u skladu s ovim stavkom moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te se primjenjuju u skladu s odredbama ove Direktive. Te države članice do [DATUM] obavješćuju Komisiju o odredbama svojih zakona koje donesu na temelju ovog stavka te, bez odgode, o svim daljnjim izmjenama zakona ili izmjeni koja na njih utječe.”;

10. članak 8.a briše se.;

11. članak 8.b briše se;

²⁵ SL L xxxx.

12. članak 8.c briše se;
13. umeće se sljedeći članak:

„Članak 8.d

Djelotvorna primjena sankcija

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela pri utvrđivanju i primjeni vrste i razine administrativne sankcije na fizičku ili pravnu osobu za koju su utvrdila da je odgovorna, u skladu s člankom 8., za kršenje u smislu članka 4. mogu uzeti u obzir sve relevantne okolnosti kršenja, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
 - (a) prirodu, težinu i trajanje ispuštanja;
 - (b) [...]
 - (c) štetu koja je ispuštanjem prouzročena okolišu ili zdravlju ljudi;
 - (d) financijsku sposobnost odgovorne osobe;
 - (e) gospodarske koristi koje je odgovorna osoba ostvarila ili se očekuje da će ostvariti kršenjem;
 - (f) mjere koje je poduzela odgovorna osoba kako bi spriječila ispuštanje ili ublažila njegove učinke;
 - (g) razinu suradnje odgovorne osobe s nadležnim tijelom, uključujući svaku radnju čiji je cilj zaobići ili spriječiti odgovarajuću inspekciju ili drugu istragu koju provodi nadležno tijelo; i
 - (h) svako prethodno kršenje povezano s onečišćenjem mora s brodova od strane odgovorne osobe.
2. [...]”;
14. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Razmjena informacija i iskustava

1. Za potrebe ove Direktive države članice i Komisija surađuju u razmjeni informacija na temelju sustava Unije za razmjenu pomorskih informacija iz članka 22.a stavka 3. i Priloga III. Direktivi 2002/59/EZ²⁶ (SafeSeaNet) kako bi se postigli sljedeći ciljevi:
 - (a) poboljšanje informacija potrebnih za djelotvornu provedbu ove Direktive, posebno kako je predviđeno u okviru europskog sustava za satelitsko praćenje onečišćenja uspostavljenog ovom Direktivom (CleanSeaNet) i drugim relevantnim mehanizmima izvješćivanja, u cilju razvoja pouzdanih metoda praćenja onečišćujućih tvari u moru;
 - (b) razvoj i provedba odgovarajućeg sustava kontrole i praćenja koji objedinjuje informacije predviđene na temelju točke (a) i informacije koje je Komisija stavila na raspolaganje državama članicama u sustavu SafeSeaNet te druge informacijske baze podataka i alate Unije kako bi se omogućila rana identifikacija i praćenje brodova koji ispuštaju onečišćujuće tvari, u cilju optimizacije provedbenih mjera koje poduzimaju nacionalna tijela;
 - (c) optimalno iskorištavanje informacija koje se pružaju u skladu s točkama (a) i (b) i informacija o kojima države članice izvješćuju na temelju članka 10.a radi olakšavanja pristupa tim informacijama i njihove razmjene među nadležnim tijelima te s tijelima drugih država članica i Komisijom; i

²⁶ Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10).

- (d) osiguravanje u roku od tri godine od datuma prenošenja ove Direktive da nadležna tijela svake godine provjere određeni postotak upozorenja klase A koje šalje CleanSeaNet u skladu s mogućnostima država članica, pri čemu provjera znači sve daljnje mjere nadležnih tijela u vezi s upozorenjem koje je poslao CleanSeaNet kako bi se utvrdilo predstavlja li dotično upozorenje nezakonito ispuštanje. Taj se postotak unaprijed priopćuje Komisiji.

2. [...]”;

15. umeću se sljedeći članci:

„Članak 10.a

Izvješćivanje

1. Komisija uspostavlja elektronički alat za izvješćivanje za potrebe prikupljanja i razmjene informacija između država članica i Komisije o provedbi sustava izvršenja predviđenog ovom Direktivom.
2. Države članice osiguravaju da se sljedeće informacije o mjerama koje poduzimaju njihova nadležna tijela dostavljaju putem elektroničkog alata za izvješćivanje iz stavka 1. nakon završetka administrativnih i, ako je primjenjivo, sudskih postupaka:
 - (a) informacije koje se odnose na daljnje postupanje nadležnih tijela u pogledu upozorenja koje je poslao CleanSeaNet što je prije moguće nakon dovršetka daljnjeg postupanja ili razloge za nepostupanje po takvom upozorenju;
 - (b) informacije koje se odnose na inspekcijske preglede provedene u skladu s člankom 6., što je prije moguće nakon dovršetka daljnjeg postupanja;
 - (c) informacije koje se odnose na mjere provedene u skladu s člankom 7., što je prije moguće nakon dovršetka provedbe; i
 - (d) informacije koje se odnose na sankcije izrečene u skladu s ovom Direktivom u vezi s kojima nije pravodobno uložena žalba ili su drugačije pravomoćne ili

izvršive, bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju do 30. lipnja svake godine za sankcije izrečene tijekom prethodne kalendarske godine. U mjeri u kojoj se takve informacije odnose na sankcije koje uključuju osobne podatke, one se anonimiziraju.

3. Kako bi se osigurala jedinstvena primjena ovog članka, Komisija može provedbenim aktima utvrditi detaljna pravila o postupku za dostavljanje informacija iz stavka 2., uključujući određivanje vrste informacija koje se dostavljaju, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13.
4. Države članice obavješćuju Komisiju o ovlaštenim tijelima koja će imati pristup alatu za izvješćivanje iz stavka 1.

Članak 10.b

Osposobljavanje

Komisija na zahtjev države članice omogućuje razvoj kapaciteta pružanjem osposobljavanja tijelima nadležnima za otkrivanje, provjeru i provedbu kršenja na temelju područja primjene ove Direktive.

Članak 10.c

Objava informacija

1. Ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo država članica i na temelju informacija koje su one dostavile u skladu s člankom 10.a, Komisija objavljuje redovito ažurirani pregled provedbe i izvršenja ove Direktive na razini Unije, po okončanju administrativnih i pravnih postupaka kada je to primjenjivo. Pregled može uključivati informacije navedene u Prilogu II. ovoj Direktivi.
2. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2003/4/EZ²⁷, Komisija poduzima odgovarajuće mjere za zaštitu povjerljivosti informacija dobivenih provedbom ove Direktive.

Članak 10.d

Zaštita osoba koje prijave moguća kršenja i podataka

1. Komisija uspostavlja i održava povjerljiv internetski kanal za vanjsko prijavljivanje čija je svrha zaprimanje prijava u smislu Direktive (EU) 2019/1937²⁸ o mogućim povredama ove Direktive i prosljeđuje ih dotičnoj državi članici ili državama članicama.
2. Države članice osiguravaju da nacionalna nadležna tijela koja zaprime prijave o povredama ove Direktive, podnesene putem kanala iz stavka 1., dostavljaju povratne informacije i osiguravaju daljnje postupanje u vezi s tim prijavama u skladu s Direktivom (EU) 2019/1937.
3. Komisija može na temelju članka 25. stavka 1. točaka (c) i (h) i u skladu s člankom 25. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1725 ograničiti primjenu članaka od 14. do 22., članka 35. i

²⁷ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26).

²⁸ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17).

36. te članka 4. Uredbe (EU) 2018/1725²⁹ za ispitanike koji su dio prijave ili su navedeni u prijavi koje se podnosi putem kanala iz stavka 1. ovog članka i koji nisu ispitanici koji podnose tu prijavu. To se ograničenje može primjenjivati samo onoliko dugo koliko je potrebno da nadležna tijela države članice istraže prijave iz stavka 2. ovog članka”;

- 16. članak 11. briše se;
- 17. članak 12. briše se;
- 18. umeće se sljedeći članak:

„Članak 12.a

Evaluacija i preispitivanje

- 1. Komisija provodi evaluaciju ove Direktive do *[Ured za publikacije: unijeti datum: pet godina od datuma prenošenja ove Direktive o izmjeni]*. Evaluacija se temelji najmanje na sljedećem:
 - (a) iskustvu stečenom u provedbi ove Direktive; i
 - (b) informacijama koje su dostavile države članice u skladu s člankom 10.a i pregledu na razini Unije dostavljenom u skladu s člankom 10.c.
- 2. Kao dio preispitivanja, Komisija procjenjuje mogućnost izmjene područja primjene ove Direktive, prema potrebi, s obzirom na nove ili ažurirane međunarodne norme za sprečavanje onečišćenja s brodova koji podliježu sadašnjim ili budućim odredbama Konvencije Marpol 73/78.”

²⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 295, 21.11.2018., str. 39).

19. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) osnovan člankom 3. Uredbe (EZ) br. 2099/2002³⁰. COSS je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011³¹.
2. Pri upućivanju na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 i članak 5. Uredbe (EZ) br. 2099/2002.”;

20. članak 14. briše se;

21. članak 15. briše se;

21.a u članku 16. dodaje se sljedeći stavak:

„2. Države članice koje nemaju izravan pristup moru ili nemaju luke nisu obvezne prenijeti i provesti odredbe ove Direktive u člancima 6. i 7.”;

22. Prilog se briše;

³⁰ Uredba (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o osnivanju Odbora za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) i o izmjeni uredaba o pomorskoj sigurnosti i sprečavanju onečišćenja s brodova (SL L 324, 29.11.2002., str. 1).

³¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13).

- 23. tekst iz Priloga I. ovoj Direktivi dodaje se kao Prilog I.;
- 24. tekst iz Priloga II. ovoj Direktivi dodaje se kao Prilog II.

Članak 2.

Prenošenje

- 1. Države članice do *[Ured za publikacije: unijeti datum: četiri godine [48 mjeseci] nakon dana stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]* donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

- 1.a Odstupajući od stavka 1. ovog članka, države članice koje nemaju izravan pristup moru ili lukama nisu obvezne prenijeti i provesti odredbe iz članka 1. točaka 7.a i 8. ove Direktive.
- 2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području koje obuhvaća ova Direktiva, kao i tekst svih naknadnih izmjena koje utječu na te odredbe.

Članak 3.

Primjena Direktive 2009/123/EZ

U pogledu kršenja koja se smatraju kaznenim djelima na temelju Direktive 2005/35/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ³² i odgovarajućih sankcija, države članice koje nisu obvezane Direktivom (EU) 2023/xxxx i dalje su obvezane Direktivom 2005/35/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica

³²SL L 280, 27.10.2009., str. 52.

NEISCRPAN POPIS NEPRAVILNOSTI ILI INFORMACIJA IZ ČLANKA 6.

- (1) Sve nepravilnosti povezane s knjigama o uljima i drugim relevantnim knjigama ili u odnosu na druge nedostatke povezane s mogućim ispuštanjem otkrivene tijekom inspekcijskih pregleda koje u skladu s Direktivom 2009/16/EZ³³ provede dotična država članica ili druga država članica ili država potpisnica Memoranduma o suglasnosti o nadzoru države luke (Pariški memorandum) u prethodnim lukama pristajanja broda;
- (2) sve nepravilnosti povezane s isporukom brodskog otpada ili obavijesti o isporuci brodskog otpada kako je propisano Direktivom (EU) 2019/883³⁴ koje su se dogodile u dotičnoj državi članici ili u državi članici prethodnih luka pristajanja broda;
- (3) sve nepravilnosti u pogledu ispunjavanja kriterija za upotrebu sustava za pročišćavanje ispušnih plinova kao metode smanjenja emisija iz Priloga II. Direktivi (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵, u kojem se upućuje na Smjernice za sustave za čišćenje ispušnih plinova iz 2009. utvrđene u Rezoluciji MEPC.184(59) kako su zamijenjene Smjernicama za sustave za pročišćavanje ispušnih plinova iz 2021. utvrđenima u Rezoluciji MEPC.340(77);
- (4) sve informacije povezane s mogućim nezakonitim ispuštanjem s broda dobivene od druge države članice postupcima predviđenima u Direktivi 2002/59/EZ³⁶, uključujući sve dokaze ili pretpostavljene dokaze o namjernom ispuštanju ulja ili drugim kršenjima Konvencije Marpol 73/78 koje obalne postaje države članice dostave obalnim postajama u dotičnoj državi članici u skladu s člankom 16. te direktive, ili informacije povezane s incidentima ili nesrećama koje je zapovjednik broda prijavio obalnoj postaji dotične države članice u skladu s člankom 17. te direktive; ili
- (5) sve druge informacije koje dostave osobe uključene u upravljanje brodom, uključujući peljare, koje upućuju na nepravilnosti povezane s mogućom povredom obveza iz ove Direktive.

³³ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (preinaka) (SL L 131, 28.5.2009., str. 57).

³⁴ Direktiva (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o lučkim uređajima za prihvrat isporuke brodskog otpada, izmjeni Direktive 2010/65/EU i stavljanju izvan snage Direktive 2000/59/EZ (SL L 151, 7.6.2019., str. 116).

³⁵ Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima (kodifikacija) (SL L 132, 21.5.2016., str. 58).

³⁶ Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10).

INFORMACIJE KOJE MOGU BITI UKLJUČENE U PREGLED NA RAZINI UNIJE IZ ČLANKA 10.C

- (1) Za svaki incident s posljedicom onečišćenja koji je provjerila i potvrdila država članica informacije iz pregleda na razini Unije objavljenom u skladu s člankom 10.c mogu uključivati:
- a. datum incidenta;
 - b. identifikaciju broda uključenog u incident;
 - c. lokaciju(zemljopisnu širinu i dužinu) incidenta s posljedicom onečišćenja;
 - d. razmjer incidenta s posljedicom onečišćenja (područje i duljinu) ako je primjenjivo;
 - e. vrstu onečišćujuće tvari;
 - f. uključene države članice;
 - g. opis aktivnosti provjere povezanih s incidentom s posljedicom onečišćenja;
 - h. datum i vrijeme aktivnosti provjere i sredstva koja se za njih koriste;
 - i. pojedinosti o izrečenoj administrativnoj sankciji.
- (2) Za svaku državu članicu zbirne informacije sadržane u pregledu na razini Unije objavljenom u skladu s člankom 10.c mogu uključivati:
- a. broj mogućih otkrivenih incidenata s posljedicom onečišćenja u sustavu CleanSeaNet;
 - b. broj mogućih incidenata s posljedicom onečišćenja u sustavu CleanSeaNet koje je država članica provjerila;
 - c. broj potvrđenih incidenata s posljedicom onečišćenja nakon provjere (uz detalje prema području: u teritorijalnim vodama, isključivom gospodarskom pojasu, otvorenome moru);
 - d. broj utvrđenih počinitelja;
 - e. broj slučajeva u kojima je izrečena sankcija.